Rok Nr. V. 38.

Ogłoszenia wszelkiego rodzaju przyjmują się za opłatą od wiersza drobnego (petit) . . . . po 8 centów za każde następne . . „ 5 „

Wychodzi w Krakowie 4 razy w tygodniu w dniu przedstawienia teatralnego.

AFISZ TEATRALNY.

Rok 1875.

Cena prenumeraty miesięcznej 50 cen. Numer pojedynczy kosztuje 5 cent.

Prenumeratę przyjmują: Administracya *Czasu*, przy ulicy Różannej Nr. 413 i Kasa Teatralna.

Kraków 21 grudnia.

We czwartek po raz pierwszy będzie odegraną na naszej scenie komedya w 5 aktach wierszem, napisana przez Jana Chęcińskiego p. t. *Krytycy*. Komedya ta przedstawiona na scenach warszawskiej i lwowskiej, pozyskała ogólne uznanie. Niezawodnie i u nas spotka ją dobre przyjęcie. Wystąpią w niej pp. Parżnicka, Wolska, Wojnowska, Podwyszyński, Sobiesław, Morozowicz, Jankowski, Wojdałowicz, Feliksiewicz i t. d.

* * *

Sobotnie i niedzielne przedstawienie operetki Lecoqu'a: „Giroflé-Girofla“, wypadło pod każdym względem bardzo dobrze. Na szczególniejsze uznanie zasługują pp. Ćwiklińska, Morozowicz i Dyliński. Kostiumy nowe i piękne dodawały wiele uroku tej operetce.

* * *

Po przedstawieniu „Krytyków“, ujrzymy nową komedyę p. Sardou: „Nitka jedwabiu“, w przekładzie p. A. Kleczewskiego.

* * *

We święta wznowioną ma być operetka narodowa: „Wiśliczanki“.

* * *

Na ręce Dyrektora teatru, nadeszła na konkurs dramatyczny krakowski, komedya w 3 aktach *Trzy Flory*, z Chicago w Ameryce. Na stęplu czytamy *Chicago Registered* 30/10 a adres opiewa: *Do W. Pana Koźmiana, Dyrektora Teatru, in Krakau, Polen, Europa.*

TEATRA POLSKIE.

Warszawa. W teatrze rozmaitości odbyła się czytana próba z komedyi p. Zacharyasiewicza, odznaczonej na konkursie dramatycznym krakowskim „Kupno i Sprzedaż“.

Wiadomości artystyczne.

Komedya „Przed Ślubem“ p. Zalewskiego, wyszła z druku, nakładem J. Noskowskiego w Warszawie.

Amator dzienników. W Berlinie zmarł w ostatnich dniach oryginał, znany w całem mieście z tego, że widywano go zawsze obrzuconego pękiem różnych gazet, które niósł sobie do domu. Nazywał się Gayer, co znaczy po polsku „sęp“, a że miał taką słabość dla dzienników, nazywano go „sępem gazetowym“. Był kupcem, jakkolwiek miał dyplom doktorski. Bez gazety nie mógł jeść, ani siedzieć, ani chodzić, ani nawet spać. Umierając, w testamencie wyraźnie zastrzegł, ażeby mu do trumny włożono rocznik augsburgskiej *Allgemeine Zeitung*.

TEATRA W POLSCE

przez **Estreichera.**

KALISZ.

(Ciąg dalszy).

Na rok 1719/20 występuje autor Wielowiejski. Grano jego dyalog Anthaeus post casum fortior. W r. 1720 za Ant. Rychtera grano: Effigies virginis Mariae. Decus verbum Iscariotae. W r. 1720/21 miał oracyę M. Wybranowski, i pisał dyalogi: Lapsus fortunae ludorum. Echo vocis. Tutaj śpiewano zapewne znane pieśni, bo tylko przytoczone pierwsze wyrazy jakoto:

1. Vivat, kto dziś pije.
2. Duma kozacka: Ta prepił kozak saydak.
3. W piekle być.

Ostatnia aż w trzech miejscach powtarzana. Sześć pieśni na ten temat podano w końcu sztuki.

Zaczynają się te pieśni:

Głos straszliwy w piekle być z nałogów złych duszy
I więc, że do poprawy życia nie poruszy;
Szkapy tępe ostrogą do biegu przymusza,
W postępku cnoty tępsza ludzka dusza i t. d.

W r. 1721/22 Alb. Bystrzonowski wystawił dyalogi: Nowina seu pes Złotogolenczyk. Victrices Apollinis labores. Aequitatis judicium. Parsimonia Udalrici. Jestto komedya humorystyczna, która acz wierszem łacińskim pisana, ma niekiedy objaśnienie po polsku: Udalricus z szafy pudeł dobywa groch i kaszę garszcią na każdego z sług mierząc mówi: Uni, secundo, tertio, quartoquoque.

Albo: Venit e nundinis podstarości za nim worek pieniędzy przynosi chłop do których ait Udalricus i t. d. Podstarości z chustki wywijając pieniądze, upuszcza szeląg, na co Udalricus:

Ergo non Quaeris.

Długo szuka podstarości szeląga i niemoże znaleść.

Udalricus ait.

Prout etc. (Wziąwszy sam okulary i świecę szuka). Znalazłszy mówi...

W innem miejscu. przykrywa stół i mówi: Heus dapes afer. (Idzie chłopiec do kuchni, jeść przynosi. Udalricus daje chleb chłopcu).

Chłopiec wziąwszy chleb, idzie pilnować wrot. Udalricus jé, popijając. Chłopiec zmyśla przyjście żołnierzy, mówiąc do Udalrica: Ad ostium jam miles est. Udalricus z bojaźnią. Wystrasza Udalrica udaniem nadejścia żołnierzy, a gdy ten oddalił się, sam ucztuje.

Tegoż pióra jest: Am r census sudor Christi. W tymże roku była pogrzebowa deklamacya dyalogowana: „Antonius Rychter collegii orator in cathedra moritur.“

R. 1722/23 za Tom. Baczyńskiego grano: Leve opum Pondus, o Aleksandrze Macedońskim. (prozą) Imprecatio proprii oris. W tej sztuce w Indukcyi z rozmowy łacińskiej przechodzą do polskiej. I tak mówi:

Heros. Na pistolety Wezirku.

Vezirus. Nu! twoja pan Polak na dzidy.

Heros. Otosz kawaler. Mniejsza o to, (Aggredit hastam. Acernit Vezirum, dicitque ad reliquos commilitones). Mości panowie za mną na reszcię hałastry!

Gdy pobili Turków, zaczynają po polsku rozmowę. Pomożem ocho'y W. C. M. Panu zapusty też teraz.

Miles III. Mości panowie, co się tycze niedawnej batalii, miło wspomnieć naliczoną zdobycz i piękny marsa naszego eksperyment.

Miles IV. Mości panie bracie, jam po pas brodził w posoce bisurmański, (repetitur). Vivat kawalerya.

Miles V. Ja jednym mego pałasza zamachem 160 głów i pół, położyłem na placu.

Miles VI. U mnie Mci Panowie 50 karawanów demeszami tureckiemi napakowanych dyszy. (Repetit primus). Vivat Rubacha.

Miles VII. Mnie się w zwycięzkim spoliale tak wiele zbroi dostało, że już i kury w szyszakach siadają. Vivat kawalerya. (Assurgunt).

W Indukcyi 6ej Daemon i Civis także po polsku rozmawiają. Indukcyą 7mą kończy wiersz:

Tamuj zapędy złorzecząca mowo,
Ku swej skwapliwe zgubie wstrzymuj słowo i t. d.

Tegoż autora jest: Triumphus Christi in cruce.

W prologu humorystycznym o żołnierzach, wyjaśnienia niektóre po polsku: Wytrąbią go a drudzy kańczugami wyżeną. Marsa trąbią, w mieście strzelają. Wojsko do szyku w szeregach stawa, mustrują się. Rzucają pociski, strzały, od jednej z nich pada wódz.

W r. 1722/23. Ma przemowę Dąbrowski, i wystawia dyalog: Mensis Augusti judex. W dyalogu tym działają studenci, rzemieślnicy i mówią różnemi językami:

Niemcowi student odpowiada: Reden polsz.

Germanus. Wat reden polsz, ich kan nicht. Kłusek nie chce puscycz. (Tu z gniewem odchodzi).

Kaszub. Panie otworsce, mój panie pięknie was proszę (Obróciwszy się do studentów mówi): Wejdę panie, trudna rzecz nie można.

Czech. Odworsce Kłowito, dobry to paninko. Odworyce derewicu prose was.

Gallice. Uwre wu la serur, uwre wu la port ile inutil żenele pywy.

Italice. Aperisi la porta, perche faro tulle le sforze. Darmo ne mosim.

German. Szlot mose di ob, sonderen du warst prigels Krigeln.

To jest próbka ówczesnego humoru.

Ciekawym jest tegoż Dąbrowskiego dyalog: o astrologu. Rozpoczyna się:

Vates siedzi u stolika, czytając Owidyusza. Napadszy na te wiersze, głośno je czyta: Tempora labuntur talisque senescimque annis. Porwawszy się exclamat: (Tu następnią wiersze o starości, poczem) wychodzą chorzy. Rozmawia z nimi, poczem uwaga: Astrolog siedząc u stołu, przez perspektywę patrzy na niebo i pisze, potem znowu patrzy, znowu pisze. W tym wychodzą chorzy i szlachcic stary, którego pod boki prowadzą słudzy, z zawiązaną głową trzech kulawych.

Radzi się go szlachcic. Astrologus wartując kalendarz videt. Potem radzą się: kulawy. Myśliwiec ze psami. Wszystkim Astrolog udziela przepowiedni po łacinie wierszem. Poczem następna jest rozmowa po polsku.

(Ciąg dalszy nastąpi).

Wydawca i Redaktor odpowiedzialny *Anastazy Mastalski*. W drukarni „CZASU“ w Krakowie. Rządca drukarni *Józef Łakociński*.

Nr. porządkowy 38.

TEATR KRAKOWSKI.

We Wtorek dnia 21 Grudnia 1875 r.

Po raz trzeci.

Komiczna Opera w 3 aktach, libretto pp. A. Vanlooi E. Leterier, muzyka Ch. Lecoq'a, tłumaczył Czerwiński.

GIROFLÉ-GIROFLA

OSOBY:

Don Boléro d'Alkarazas, książę Malagi, Hrabia de Sandoval, y Gonzales, y Nigo — — —	Pan Morozowicz.
Aurora, jego żona — — —	Panna Wojnowska.
Giroflé, Girofla } jego córki — — —	Panna Ćwiklińska.
Pedro } służba Boléra — —	Pani Klonowska.
Paquita } służba Boléra — —	Panna Włodarska.
Marasquin — — — — —	Pan Ignatowski.
Mourzouk — — — — —	Pan Dyliński.
Admirał Matamoros — — —	Pan Janusz.
Dowódzca korsarzy — — —	Pan Raaba.
Wuj — — — — — —	Pan Tanczewski.
Kum — — — — — —	Pan Bąkowski.

Kumoszka — — — — —	Panna Sławińska.
Notaryusz — — — — —	Pan Pajączkowski.
Poborca — — — — —	Pan Marczewski.
Drużba — — — — —	Pan Recki.
Danser — — — — —	Pan Waleryan.
Fernando } Kuzyni rodziny Boléra — — — — —	Panna Kwiecińska.
Alonzo } Kuzyni rodziny Boléra — — — — —	Panna Wyszowska.
Almanzor } Kuzyni rodziny Boléra — — — — —	Pani Siedlecka.
Juliano } Kuzyni rodziny Boléra	Panna Solska.
Antonio } Kuzyni rodziny Boléra	Pani Wyszomirska.
Alcindor } Kuzyni rodziny Boléra — — — — —	Panna Ficzkowska.
Alvarez } Kuzyni rodziny Boléra — — — — —	Panna Stanczewska.
Carlos } Kuzyni rodziny Boléra — — — — —	P. Krasnopolska.

Panie — Panowie — Paziowie — Korsarze — Maurowie w orszaku Mourzouka — Goście — Służba.

Rzecz dzieje się w Hiszpanii, przy końcu XIII wieku.

CENA MIEJSC: **Loża parterowa lub I^go piętra 6 złr. — Loża drugiego piętra 4 złr. — Fotel w sześciu pierwszych rzędach 1 złr. 50 cent. — Krzesło 1 złr. — Krzesło do loży parterowéj lub I^go piętra 2 złr. — Krzesło numerowane na Balkonie w pierwszych dwóch rzędach 1 złr., w następnych 80 cent., w dalszych 70 cent. — Parter 60 cent. — Galerya 30 cent.**

Kasa otwarta rano od godziny 9 do 12, a po południu od godziny 3 w dniu przedstawienia.

Początek o godzinie siódmej.